

ДЕРЖАВНА МІГРАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

**Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу
міграційних процесів**

**ОПЕРАТИВНИЙ ЗВІТ
З МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
(9 – 15 жовтня 2015 року)**

Київ 2015

Оперативний звіт підготовлено Контактним інформаційно-аналітичним центром з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів Державної міграційної служби України створений відповідно до наказу ДМС від 29 травня 2015 року № 64 в рамках виконання рекомендацій, що містяться у п'ятій доповіді ЄК щодо прогресу України у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму.

Контактний інформаційно-аналітичний центр з моніторингу міграційних процесів діє на базі Управління документального забезпечення, роботи зі зверненнями громадян та запитами на інформацію Державної міграційної служби України.

У звіті представлені оперативні (за тиждень) результати спостережень за основними подіями в Україні та світі, з метою здійснення прогнозу розвитку міграційних процесів в Україні.

ЗМІСТ

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ	2
1.1. Зовнішні показники	2
1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі	2
1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі	2
1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, ...	4
1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі	5
1.2. Внутрішні показники	8
1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.	8
1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.....	8
1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.	9
1.2.5. Зміни в законодавстві.....	11
II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ..	11
2.1. У сфері внутрішньої міграції.....	11
2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції.....	13
2.3. У сфері надання притулку.....	15
2.4. У сфері трудової міграції	16

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ

1.1. Зовнішні показники

1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Минулого тижня (9 – 15 жовтня) увага світу була прикута до таких подій:

- 11 жовтня в Римі було відкрито пам'ятник князю київському Володимиру Великому, хрестителю Русі-України. У поточному році виповнюється 1000 років від дня смерті Володимира Великого, що відображено у написі на пам'ятнику;

- 10 жовтня, у результаті двох вибухів поблизу головного залізничного вокзалу Анкари загинуло 95 осіб, 245 дістали поранення, з них 48 перебувають у реанімації.

Вибухи сталися з невеликим інтервалом, приблизно о 10-й годині ранку за місцевим часом, коли біля вокзальної площі почали збиратися люди для участі в марші «Праця. Мир. Демократія», організованому на підтримку припинення конфлікту між забороненою в Туреччині Робочою партією Курдистану і турецькою владою.

Ніхто не взяв на себе відповідальність за напад.

Турецька влада назвала подію терактом;

- «ІДІЛ», через свого спікера Абу Мухаммед аль-Аднані, закликала мусульман до «священної війни» проти росіян і американців за те, що вони почали «хрестоносну війну» на Близькому Сході;

- Рада безпеки ООН 9 жовтня прийняла резолюцію, якою санкціонує дії ЄС і окремих країн щодо захоплення суден незаконних перевізників мігрантів біля Лівії.

Зазначається, що резолюція прийнята у відповідності з главою 7 Хартії ООН, що означає – дії ЄС можуть бути підсилені військовими засобами. Резолюція також дозволяє Євросоюзу і окремим країнам «брати на абордаж судна з метою збереження життя мігрантів чи жертв торгівлі людьми» і проводити операції з пошуку і захоплення суден протягом одного року.

При цьому, як зазначили дипломати в Радбезі ООН, мігранти, яких знайдуть на таких суднах, будуть направлятися до Італії.

1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі

Станом на 15.10.2015 конфліктні ситуації та війни обліковуються орієнтовно у 65 країнах світу та окремих регіонах, у тому числі: у Африці – 27, в Азії – 16, в Європі – 9, у Південній Америці – 4, у Північній Америці – 1 та на Близькому Сході – 8.

Гарячі ситуації спостерігаються у 24-х країнах та окремих територіях, в тому числі:

- **в Африці – у 10 країнах:**

- ДР Конго, Малі, Судан і Сомалі – війна проти терористичних угруповань;

- Єгипет, Нігерія і Чад – війна проти ісламістських бойовиків;

- Лівія і Південний Судан – громадянська війна;

- ЦАР – сутічки між мусульманами і християнами.

- в Азії – у 5 країнах:

Афганістан, Пакистан і Філіппіни – війна проти ісламістських бойовиків;

Бірма – війна проти повстанських груп;

Таїланд – військовий переворот.

- в Європі – у 2 країнах:

Росія – бойові дії проти ісламістських бойовиків у Чечні та Дагестані;

Україна – війна проти терористичних угруповань.

- у Південній Америці – у 1 країні:

Колумбія – війна проти терористичних угруповань.

- у Північній Америці – у 1 країні:

Мексика – війна проти наркокартелів.

- на Близькому Сході – у 5 країнах:

Ірак, Ізраїль, Ємен – війна проти ісламістських бойовиків;

Туреччина – війна проти терористичного угруповання;

Сирія – громадянська війна.

Найбільший резонанс впродовж останнього тижня отримали такі події:

Ізраїль - ізраїльські літаки в неділю, 11 жовтня, завдали авіаударів по об'єктах руху ХАМАС в Секторі Гази на тлі наростаючої напруженості між ізраїльтянами і палестинцями.

Представники ізраїльської армії повідомили, що військово-повітряні сили атакували два склади зі зброєю, що належать руху ХАМАС у відповідь на запуск двох ракет палестинцями в п'ятницю і суботу.

Одна ракета вибухнула на ізраїльській території, не заподіявши нікому шкоди, інша була збита ізраїльською системою ПРО.

Ірак – минулими вихідними ВПС Іраку завдали удару по конвою лідера радикального угруповання «ІДІЛ» Абу Бакра аль-Багдаді в провінції Анбар на заході країни. ВПС Іраку провели також бомбардування місця зборів, знищили і поранили багатьох ватажків угруповання.

В результаті авіаудару Абу Бакра аль-Багдаді було поранено, а його найближчі помічники загинули.

М'янма – уряд М'янми після двох років переговорів підписав перемир'я з вісьмома озброєними етнічними групами. Групи повстанців, які її підписали, тепер легалізуються: їх виключать зі списку заборонених в країні організацій.

Однак серед тих, хто не приєднався до угоди, - найбільший рух Об'єднана армія держави Ва (USWA) і Армія Незалежності Качину, яка контролює великі частини північного штату Качин і регулярно вступає у сутички з урядовими військами. Крім них, угоду не підписали ще п'яти озброєних угруповань.

Пакистан – принаймні 22 бойовиків були вбиті і шість укриттів були знищені у результаті нанесення ВПС Пакистану у неділю, 11 жовтня, військових ударів з повітря, проведених в Північному Вазірістані, племянній області на півночі Пакистану.

Сирія – іранський військовий радник в чині генерала Хусейн Хамадані був убитий у Сирії.

Генерал Хамадані був командиром Революційної гвардії Ірану і перебував у Сирії як радник уряду Сирії і, як один із керманів операцій елітного іранського підрозділу Ель-Кудс в підтримку сирійського уряду Башара Асада.

Разом з тим, у п'ятницю 9 жовтня, стало відомо, що неподалік від Алеппо в Сирії бійці «ІДІЛ» захопили кілька сіл, відбивши їх у повстанців проти режиму Асада.

Це просування принесло «ІДІЛ» 2 кілометри промислової зони на північному кордоні Алеппо, найбільшого міста на півночі Сирії, та колишню військову базу, відому як Академія піхоти.

Чад – потрійний теракт у суботу 10 жовтня стався у містечку Бага Сола, розташованому на березі озера Чад. Від вибуху на рибному базарі і двох вибухів у таборі біженців у Нігерії загинули 37 людей. Понад 50 людей отримали поранення.

Провину за вибухи покладають на ісламістське угруповання «Боко Харам», яка оголосила себе «західноафриканською провінцією «Ісламської держави». Із зими 2015-го разом із нігерійською армією, яка не дає собі ради з угрупованням, проти «Боко Харам» воює «африканська коаліція» (Нігерія, Камерун, Чад, Нігер).

1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, в країнах, що мають спільні з Україною кордони

Республіка Білорусь

За повідомленнями Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, впродовж минулого тижня у районах, що межують з кордонами України, не зафіксовано.

Республіка Молдова

Впродовж останнього тижня за даними Служби цивільного захисту і надзвичайних ситуацій Молдови наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Російська Федерація

У регіонах, що межують з Україною за повідомленнями МНС Російської Федерації наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Республіка Польща

У регіонах Польщі, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Румунія

Снігопади на півночі країни, у районах, що знаходяться неподалік українсько-румунського кордону, паралізували траси та залізницю.

Десятки населених пунктів в Румунії знеструмлено через снігопади.

Місцями глибина снігу сягає 15 сантиметрів.

Румунські метеорологи залишили в силі помаранчевий код небезпеки у зв'язку зі снігопадами у повіті Сучава і в гірських районах повіту Нямц. На південному сході Румунії оголошено жовтий код у зв'язку з проливними дощами.

Словацька Республіка

У регіонах Словацької Республіки, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

Угорщина

У регіонах Угорщини, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, не зафіксовано.

1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі

Міграційна криза в ЄС триває. Основними постачальниками мігрантів є країни, у яких ведуться бойові дії. Це в основному країни Африки та Близького Сходу (Афганістан, Сирія, Лівія, Ірак, Туніс, Єритрея, Нігерія, Судан) (мал. 1.).

У вівторок, 13 жовтня, Frontex заявлено, що загальна кількість мігрантів, які в цьому році прибули до країн Євросоюзу, становить 710 тис. осіб і це на 430 тис. осіб більше ніж за весь 2014 рік.

Рекорди по прибуттю мігрантів було встановлено у серпні і вересні – 170 і 190 тис. осіб відповідно.

На саміті в Брюсселі лідери Євросоюзу погодилися наділити агентство з охорони зовнішніх кордонів Frontex додатковими повноваженнями щодо висилки нелегалів, заявив голова Європарламенту Дональд Туск.

Метою такого рішення Євросоюзу є надання Frontex права повертати нелегальних мігрантів і зробити його діяльність в захист зовнішніх кордонів більш активною в плані попередження кризових ситуацій. У той же час країни-члени будуть готові направити додатково сотні прикордонників для Frontex та EASO (агентство з надання притулку) і забезпечити безпеку районів «гарячих точок» у Греції та Італії.

Крім того, наразі ЄС веде переговори Туреччиною щодо співробітництва у сфері біженців, оскільки Туреччина вважається місцем перебування близько двох мільйонів мігрантів, більшість з них рятуються від війни в сусідній Сирії.

В обмін на збільшення співробітництва з ЄС, Туреччина може отримати певні пільги, зокрема обговорюється можливість ведення безвізового режиму для турецьких громадян у країнах шенгенської зони.

Але за словами президента Європейської Ради Дональда Туска, пільги будуть надаватися тільки у випадку, якщо дії Туреччини дійсно допоможуть зменшити рекордний приток мігрантів.

З метою протидії потоку мігрантів, які нелегально прибувають до Європи, угорський прем'єр-міністр Віктор Орбан на минулому тижні поставив ультиматум Євросоюзу: або ЄС закриє грецько-турецький кордон, або Угорщина закриє свій кордон із Хорватією.

Таке рішення Угорщина готова прийняти вже в п'ятницю, 16 жовтня.

Довідково: Угорщина з початку року зареєструвала на своїх кордонах 204 тисячі мігрантів, що в 13 разів більше ніж в аналогічний період 2014 року.

Угорщина побудувала паркан на кордоні з Сербією. Через цей паркан потік мігрантів з Сербії значно знизився, але це призвело до збільшення кількості мігрантів, які почали прибувати в Хорватію.

Фінляндія звернулася до Євросоюзу по екстрену фінансову допомогу в розмірі 120 млн євро через прибуття в країну великої кількості мігрантів.

За оцінкою уряду Фінляндії, цієї суми буде достатньо для покриття незапланованих витрат протягом року.

Крім того, частина грошей буде виділена Імміграційній службі, витрати якої значно зросли у зв'язку з прибуттям в країну великої кількості прохачів притулку.

Єврокомісія повинна винести попереднє рішення про виділення екстреної фіндопомоги протягом тижня.

Раніше повідомлялося, що МВС Фінляндії скорегувало свій прогноз щодо кількості прибуваючих в цьому році в країну прохачів притулку з раніше заявлених 50 тис. до 30 тис.

Незважаючи на різку критику з боку опозиції та правозахисних організацій, німецький бундестаг прийняв пакет законів, що робить більш жорстким міграційне законодавство.

Згідно з прийнятим документом, в список безпечних країн походження увійдуть Албанія, Косово і Чорногорія. Це дозволить прискорити процес висилки громадян на батьківщину після подачі заяви на надання притулку.

Планується також прискорене вислання з Німеччини тих мігрантів, які просять притулку в країні з економічних міркувань. Мігранти, у яких закінчився термін перебування в Німеччині, тепер будуть висилатися з країни без попередження.

Крім того, фінансова допомога мігрантам в місцях первинного розподілу буде по можливості замінена на соціальну. Виплати будуть доступні мігрантам тільки на місяць вперед, певним групам скоротять грошову допомогу.

Документ також передбачає фінансову допомогу федеральним землям і постійну участь уряду у видатках на мігрантів. З 2016 року уряд має намір виділяти федеральним землям по 670 євро на місяць на кожного мігранта з моменту його реєстрації і до закінчення розгляду прохання. В наступному році землі можуть отримати з федерального бюджету близько 4 млрд євро.

Вже 16 жовтня законопроект буде винесений на обговорення бундесрату і в разі схвалення набуде чинності з листопада.

Після залагодження конфліктів між країнами-транзитерами нелегальних мігрантів (Угорщина, Хорватія, Сербія), на тижні, що минув конфлікт виник всередині Німеччини.

Так, федеральна земля Баварія погрожує німецькому уряду судом, якщо той не прийме негайні кроки з обмеження потоку біженців.

Представники Баварії заявляють, що не пускатимуть біженців з Австрії, якщо країна і надалі ігноруватиме європейське право, пропускаючи біженців до Німеччини.

Довідково: 13 вересня Німеччина оголосила про тимчасове повернення до контролю на кордоні між Баварією та Австрією через масовий наплив біженців.

Загалом, з січня по вересень 2015 року в Німеччині зареєстрували 577 тис. шукачів притулку.

Також у Німеччині втричі, порівняно з минулим роком, зросла кількість нападів на помешкання для мігрантів.

Всього, у цьому році, нападам піддалися майже 500 будинків, які призначені для іноземців, які подали прохання про надання їм політичного притулку.

При цьому, дві третини нападів скоїли жителі сусідніх будинків та районів, у яких раніше не було ніяких проблем з законом.

У столиці Естонії провели ходу зі смолоскипами з вимогою відновлення охорони кордону.

Європейський національний фронт, Консервативна народна партія Естонії і Партія народної єдності ввечері 14 жовтня проводили в Таллінні мітинг з вимогою відновлення охорони кордону.

Голова Партії народної єдності Крістїйна Оюланд, пообіцяла, що цей захід не залишиться останнім.

Світовий банк на минулому тижні заявив про можливість надання грошових компенсацій країнам, які беруть на себе основну масу мігрантів з Сирії.

Правила забороняють Світовому банку виділяти гранти країнам з середнім рівнем доходу - наприклад, Лівану - а самі ці держави брати позики не прагнуть. Таким чином, країни, що приймають майже 4 млн сирійців взагалі не отримують за це грошей.

На сьогоднішній день більше 2 млн сирійських біженців перебувають у Єгипті, Іраку, Йорданії та Лівані, ще 2 млн осіб - у Туреччині. Вони покидають країну через громадянську війну, що почалася в Сирії в 2011 році.

Мета мігрантів, що прибувають до Європи залишається незмінною – отримання статусу біженця та соціальних пільг у Великобританії, Німеччині, Франції, Норвегії та інших розвинених країнах ЄС.

Основними маршрутами проникнення нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу до ЄС через є такими:

- 1) Іспанія – Франція - Великобританія;
- 2) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Австрія – Німеччина;
- 3) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Хорватія – Словенія – Австрія – Німеччина;
- 4) Туреччина – Греція – Македонія – Сербія – Угорщина – Словачія – Чехія;
- 5) Італія – Франція – Німеччина;
- 6) Італія – Франція – Великобританія;
- 7) Росія – Норвегія («Північний маршрут»).

У середу, 14 жовтня, міністр юстиції та громадської безпеки Норвегії Андерс Анундсен заявив, що сирійських біженців, які через російсько-норвезький кордон прибувають до скандинавського королівства, будуть

відправляти назад в Росію в тому випадку, якщо у них є підстави для довгострокового перебування на території РФ.

Це означає, що сирійці, які проживали в Росії протягом тривалого часу, не тікають від війни, бідності і голоду, і не потребують того, щоб Норвегія забезпечила їх безпеку, так як це вже зробила Росія.

За цей рік за даними норвезького Управління у справах імміграції (УСІ), прохання про надання притулку в королівстві подали понад 1,1 тис. осіб, що прибули в країну з Росії. З них 850 - за останній місяць. Більшість прохачів стверджують, що є громадянами Сирії. В УСІ прогнозують, що до кінця року з Росії в Норвегію в'їдуть до 5 тис. біженців.

Згідно даних Євростату географія розселення мігрантів має наступний вигляд:

- Німеччина стає притулком в основному для громадян Сирії, Афганістану і Косово;
- Італія – Нігерія, Гамбія та Пакистан;
- Франція – Косово, ДР Конго та Судан;
- Фінляндія – Сомалі, Ірак та Албанія;
- Англія – Еритрея, Пакистан і Росія.

1.2. Внутрішні показники

1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.

Надзвичайних подій, які б призвели до можливого переселення людей протягом 9 – 15 жовтня на території України не зафіксовано.

1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.

Звітний тиждень (9 – 15 жовтня) у зоні проведення антитерористичної операції пройшов в цілому спокійно (НЗФ 4 рази порушили режим припинення вогню), що дало можливість продовжити обладнання позицій, готувати техніку до переходу на зимовий період та відводити озброєння від лінії розмежування відповідно до Мінських домовленостей.

Слід зазначити, що 13 жовтня бандформування не обмежилися звичайними провокаціями і вели вогонь по позиціям сил АТО з підствольних та автоматичних гранатометів південніше Авдіївки, внаслідок чого 1 український військовий загинув та 2 отримали поранення.

Загалом за вказаний період внаслідок бойових дій в зоні АТО загинув 1 та поранено щонайменше 3 українських військових.

Мал. 1. – мапа АТО

15 жовтня у рамках доповнення до Мінських угод на Луганському напрямку розпочалася третя черга відведення озброєння, в ході якої українськими військовими з передової углуб тилу, на відстань більше 15 кілометрів, переміщено 12 мінометів калібру менше 100 мм. Відведення озброєння відбувається синхронно з відведенням мінометів таких же систем бойовиками так званої «ЛНР».

1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.

Згідно з оперативною інформацією Міжвідомчого координаційного штабу з питань соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території, у період 09 – 15 жовтня кількість тимчасово розміщених громадян України, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, збільшилася на 5,6 тис. осіб (0,6 %). Із загальної кількості вказаних осіб 99,2 % – переселенці з Донецької та Луганської областей.

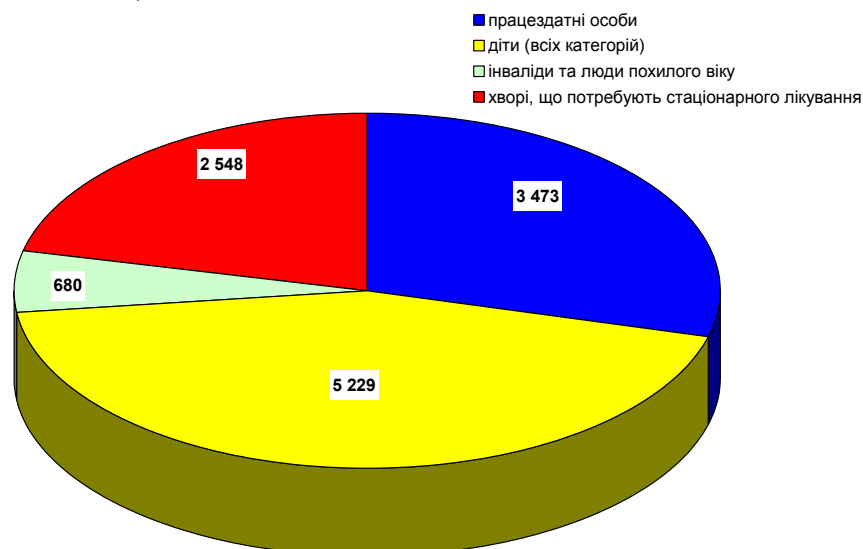
Станом на 15.10.2015 з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів загалом переселено 971,3 тис. осіб (581,3 тис. сімей), у тому числі:

- з Донецької і Луганської областей – 950,2 тис. осіб;
- з АР Крим і міста Севастополь – 21,1 тис. осіб.

Мал. 2. – Розподіл внутрішньо переміщених осіб за регіонами переселення.

Як видно з малюнку 2 найбільші потоки внутрішнього переміщення осіб з районів проведення АТО спрямовані у східні та центральні регіони України (Луганська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Київська області та місто Київ).

Мал. 3. – Можливості розподілу внутрішньо переміщених осіб за категоріями (осіб).

За інформацією ДСНС України місцевими органами виконавчої влади на даний час визначено 717 об'єктів різної форми власності, в яких можливе розміщення 11 тис. 930 внутрішньо переміщених осіб.

1.2.5. Зміни в законодавстві

У зв'язку з ненаданням відповіді від Федерального агентства повітряного транспорту Російської Федерації (Росавіація) з поясненням причин обмеження польотів 5 українським авіакомпаніям Державна авіаційна служба України прийняла рішення про повне припинення повітряного сполучення між Україною та Російською Федерацією з 25 жовтня 2015 року.

За повідомленням Державної авіаційної служби України така міра буде застосована до всіх російських авіакомпаній, і діятиме до скасування заборон, введених Російською Федерацією по відношенню до українських авіакомпаній. Після скасування заборон російською стороною російські авіакомпанії, що не потрапили до санкційного списку (затверджений рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 02 вересня 2015 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»), зможуть здійснювати польоти до України.

II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

2.1. У сфері внутрішньої міграції

Ризик посилення обсягів внутрішньої міграції населення з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО.

Як уже зазначалося вище впродовж останнього тижня (9 – 15 жовтня) кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні збільшилася на 5,7 тис. осіб.

Проте кількість внутрішньо переміщених осіб може і надалі збільшуватися через погіршення криміногенної ситуації на окупованій території.

Як повідомив речник адміністрації Президента України з питань АТО полковник Андрій Лисенко, через скорочення фінансування НЗФ з боку Росії, в зоні АТО фіксується зниження рівня дисципліни серед бойовиків. внаслідок чого регулярно відбуваються сутички між різними бандформуваннями.

Крім того, зростає невдоволення людей на окупованій території через проблеми із централізованим забезпеченням населення водою.

Так, у м. Луганську мають місце проблеми з водопостачанням мешканців обласного центру. З метою забезпечення мешканців м. Луганська водопостачанням комунальними службами припиняється водопостачання населених пунктів-сателітів.

Аналогічні проблеми у Перевальському районі так званої ЛНР: немає водопостачання в селищі міського типу Байрачки та села Софіївка; в Перевальську, Артемівську, Зоринську, Ящиківому та інших населених пунктах – часткова подача води.

У разі невідновлення подачі води в населенні пункти при пониженні температури повітря нижче нульової відмітки є загроза перемерзання водопровідних і каналізаційних мереж.

Після завершення бойових дій в Дебальцево у березні 2015 року, не зважаючи на неодноразові запевнення самопроголошеної влади, жилі будинки в місті не відновлені, вікна не вставлені, населення, яке виїхало з міста на територію України та Російської Федерації не квапиться повертатися до рідних домівок, а навпаки, не очікуючи комунального колапсу продовжує залишати місто. Люди висловлюють невдоволення, звинувачуючи владу так званої ДНР у розкраданні коштів, які нібито були виділені Російською Федерацією на відновлення міста.

Проте, спеціальна моніторингова місія ОБСЄ у своїх звітах продовжує фіксувати довгі черги цивільного автотранспорту на контрольно-пропускних пунктах. Так, спостерігачі ОБСЄ у своєму звіті за 13 жовтня зафіксували черги цивільного автотранспорту з 467 авто на двох контрольно-пропускних пунктів в районі підконтрольного уряду Новотроїцького, що переміщувалися в напрямку контрольованої Україною території, та 87 транспортних засобів чекали, щоб продовжити рух в зворотному напрямку.

Водночас спостерігачі ОБСЄ звертають також увагу на тенденцію до повернення осіб з Російської Федерації до України.

Мал. 4. – Контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ "Крим" та іншою територією України

Так, згідно Щотижневого огляду від місії спостерігачів ОБСЄ на російських контрольно-пропускних пунктах Гуково і Донецьк від 14 жовтня 2015 року протягом останнього тижня з 10,3 тис. до 11,1 тис. входів/виходів на день збільшився середній обсяг транскордонного руху через зазначені КПП; середній чистий потік, при цьому, склав мінус 326 (тобто переважає рух з

Російської Федерації до України). Така тенденція перевищення людей, які повертаються до України, зберігається протягом останніх п'яти тижнів.

Більшість транспортних засобів, які перетинають кордон мають номерні знаки, видані в Україні (Луганської області), у тому числі низка автопоїздів і міжміських автобусів, які курсують між Україною (Луганська область) та містами Російської Федерації.

На адміністративному кордоні між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України продовжується акція Меджлісу кримськотатарського народу з блокування вантажного транспорту, що рухається з материкової України на півострів через контрольні пункти в'їзду-виїзду через адміністративний кордон Чонгар, Чаплинка, Каланчак.

Блокування вантажного автотранспорту в в'їзду-виїзду через адміністративний кордон між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України перш за все вплинуло на вартість продуктів харчування українського виробництва на півострові.

Мал. 5. – Зміна вартості продуктів харчування за наслідками акції з блокування вантажного транспорту, який прямує у Крим з продуктами і товарами

Станом на 13 жовтня на трьох контрольних пунктах на кордоні з Кримом знаходилися 45 працівників міліції, а також близько 200 учасників громадських формувань, які з початку блокади не пропустили жодної фури.

2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції

Ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців та ОБГ на територію України.

Із запровадженням країнами ЄС жорстких заходів реагування на факти незаконної міграції, південні та західні регіони України, аналогічно до Угорщини, Македонії, Сербії, Італії, Хорватії та Греції можуть стати транзитними пунктами для нелегалів на шляху до розвинених країн ЄС.

Події в сфері протидії нелегальній (незаконній) міграції, що відбулися минулого тижня підтверджують зацікавленість мігрантів використовувати територію України для потрапляння у ЄС.

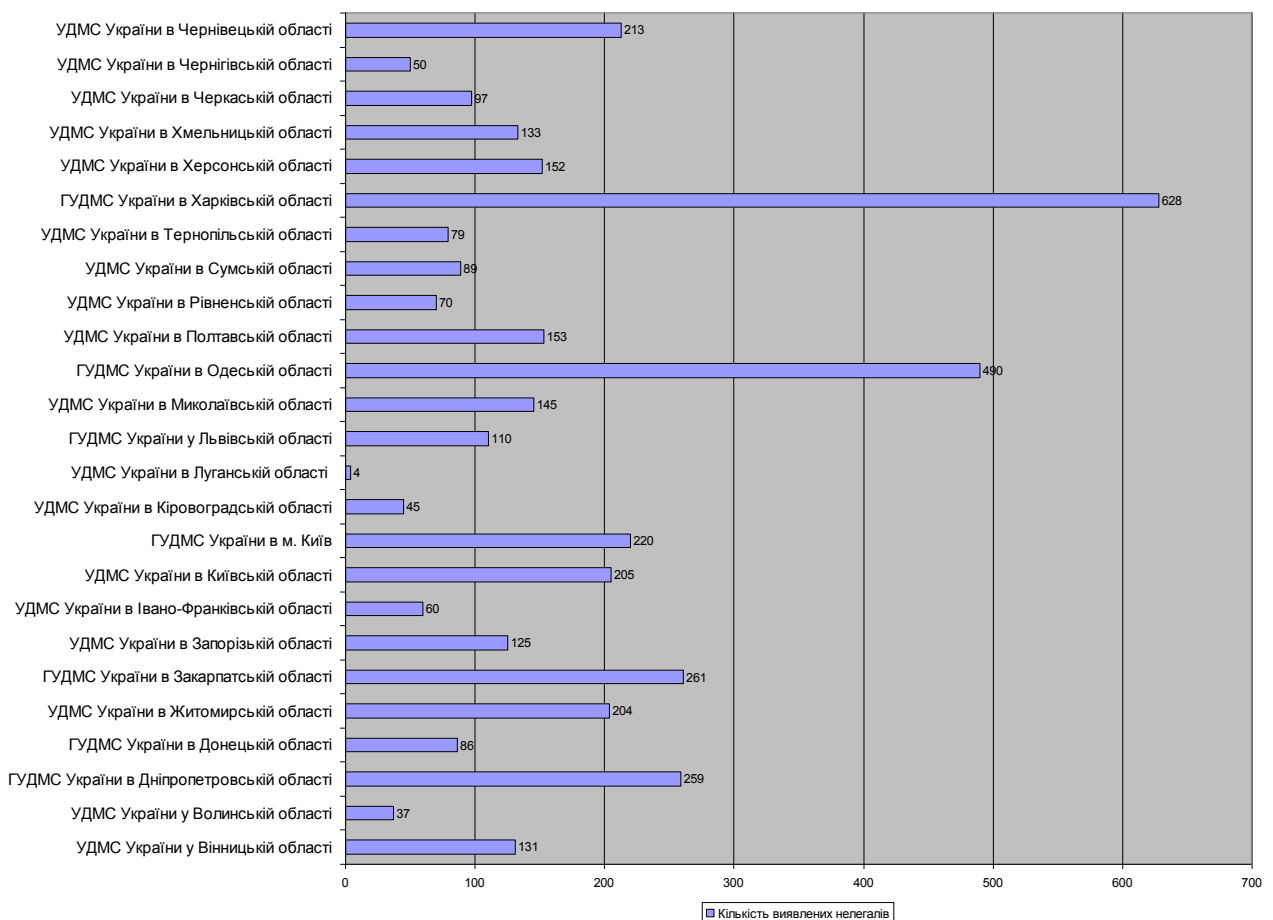
Так, на Закарпатті в рамках проведення спецоперації під координацією Європейської Агенції FRONTEX уздовж східного кордону ЄС з Україною прикордонники затримали одразу кілька груп нелегалів

Спочатку біля українсько-словацького кордону прикордонники відділу «Великий Березний» Чопського загону затримали за 200 метрів від лінії кордону 4-х чоловіків без документів. За словами нелегалів, усі вони прибули із Сомалі, проте, як з'ясувалося згодом, один із них прибув із Ефіопії.

У ході подальших пошуків, прикордонники виявили та затримали ще 5-х осіб, які виявилися громадянами Афганістану, також без документів.

Кількість виявлених нелегалів

Мал. 6. – Кількість виявлених органами ДМС нелегальних мігрантів станом на 15.10.2015

Невдовзі завдяки продовженим спільним заходам охоронці кордону двох країн виявили ще 4-х афганців, які намагалися перетнути державний кордон.

Інших порушників військовослужбовці Чопського загону затримали за 400 метрів від кордону. Ними виявилися двоє громадян Ірану та один громадянин Афганістану.

Станом на 15.10.2015 органами ДМС виявлено 4 046 нелегальних мігрантів, що на 74 мігрантів більше, ніж станом на 08.10.2015.

Також органами ДМС впродовж минулого тижня виявлено 336 іноземців та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні.

Наразі головним фактором відсутності великого напливу нелегальних мігрантів з країн Африки та Азії в Україну є те, що Україна має незручне географічне розташування по відношенню до основних шляхів їх міграції у ЄС, наявність в Україні військового конфлікту на Сході України та невпинне зниження прожиткового рівня населення України.

Короткостроковий прогноз: враховуючи зниження напруги у районах проведення АТО та наростання спротиву мігрантам у країнах-членах ЄС, ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців на територію України може бути високим.

2.3. У сфері надання притулку

Ризик зростання звернень громадян, у країнах походження яких відбуваються дії, що перешкоджають нормальному проживанню людей, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує захисту

У поточному році, станом на 15.10.2015, органами ДМС прийнято 692 рішення відносно осіб, які звернулися за притулком в Україні, з яких прийнято рішення про визнання біженцем – 26 осіб, про визнання особою, яка потребує додаткового захисту – 75 осіб, про відмову у визнанні особою, яка потребує захисту – 472 осіб та про втрату/позбавлення/скасування статусу особи, якій надано притулок – 119 осіб.

Основними країнами походження шукачів притулку в Україні є Афганістан, Сирія, Сомалі.

З огляду на те, що у країнах походження шукачів притулку в Україні тривають активні бойові дії, і те, що держави-члени ЄС закривають власні кордони для нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу, в Україну у будь-який момент може хлинути потік мігрантів, утому числі тих, що прямують до держав-членів ЄС.

Також слід враховувати наявність в Румунії високого рівня небезпеки в повіті Сучава і в гірських районах повіту Нямц, що поблизу українсько-румунського кордону, спричиненого аномальними снігопадами.

Короткостроковий прогноз: враховуючи наявність триваючих військових конфліктів у країнах Близького Сходу і Північної Африки, та наростання спротиву мігрантам у державах-членах ЄС, рівень збільшення потоків шукачів захисту в Україні є високим.

Також насторожуючою є ситуація поблизу українсько-румунського кордону, оскільки значне погіршення кліматичної ситуації у цьому районі

може призвести до появи тимчасової вимушеної міграції населення у бік українського кордону.

2.4. У сфері трудової міграції

Ризик необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативного впливу трудових мігрантів на ринок праці в Україні.

За повідомленнями Мінекономрозвитку, у I півріччі 2015 року падіння ВВП становило 16,3%, обсяги виробництва в сільському господарстві України знизилися на 9,3%, зростання споживчих цін склало 39,3% в порівнянні з початком року (липень до грудня). Обсяги експорту товарів знизилися на 35,4%. Падіння реальної заробітної плати склало 23,9%.

Рівень інфляції за січень-вересень 2015 року становив 141,4 %, що на 3,2% більше ніж за січень-серпень поточного року.

Короткостроковий прогноз: враховуючи викладене та події на Сході України, наявність значних ризиків необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативний вплив трудових мігрантів на ринок праці в Україні наразі не прогнозується.